

ÎN C H E I E R E

22 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Svetlana Filincova
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Corjan Grigore,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Corjan Grigore împotriva lui Hachi Tudor și Botnari Marina cu privire la revendicarea terenului agricol, înlăturarea obstacolelor în folosirea terenului și repararea prejudiciului material cu titlu de venit ratat și **cererea reconvențională** depusă de Hachi Tudor și Botnari Marina împotriva lui Corjan Grigore, Primăria satului Pitușca, raionul Călărași, intervenient accesoriu, Oficiul Cadastral Teritorial Călărași, filiala Întreprinderii de Stat „Cadastru” cu privire la declararea nulității titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, radierea din Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate asupra terenului agricol,

împotriva deciziei din 20 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Corjan Grigore, casată hotărârea din 22 septembrie 2016 a Judecătoriei Călărași și pronunțată o hotărâre nouă prin care cererea de chemare în judecată depusă de Corjan Grigore s-a respins ca fiind neîntemeiată,

c o n s t a t ă :

La 29 aprilie 2014, Corjan Grigore s-a adresat în instanța de judecată, cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Hachi Tudor și Botnari Marina, ulterior concretizată solicitând revendicarea de la Hachi Tudor și Botnari Marina a lotului de teren, cu suprafața de 0,35 ha, ocupat din terenul agricol cu nr. 2534113401, cu suprafața de 0,97 ha, amplasat în extravilanul satului Pitușca, r-nul Călărași, înlăturarea obstacolelor în folosirea terenului, repararea prejudiciului material, cu titlu de venit ratat, cu încasarea de la Hachi Tudor a sumei de 4 257 lei, iar pentru anul 2014 a sumei de 2 660 lei și de la Botnari Mariana a sumei de 3 303 lei, iar pentru anul 2014 a sumei de 1 995 lei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată a reiterat că, potrivit titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren eliberat de Primăria satului Pitușca, raionul Călărași, la 17 februarie 2010, deține în proprietate lotul de teren cu nr. cadastral 2534113401, cu suprafața de 0,97 ha, amplasat în extravilanul satului Pitușca, r-nul Călărași. Pentru acest lot achită anual impozitul funciar, însă dreptul său de

proprietate este stingherit de către pârați, care pe parcursul a doi ani, au ocupat samavolnic o parte din el, prelucrându-l și strângând roada.

Reclamantul a menționat că de nenumărate ori a cerut părților să elibereze terenul, însă ultimii au refuzat, motiv pentru care s-a adresat cu plângere la Primăria satul Pitușca, raionul Călărași pentru a interveni și a soluționa pe cale amiabilă conflictul cu pârații, însă Hachi Tudor și Botnari Marina de asemenea au refuzat.

Hachi Tudor a ocupat și prelucrează suprafața de 0,20 ha, iar Botnari Marina suprafața de 0,15 ha, astfel că din toată suprafața dânsul prelucrează doar 0,05 ha, pe care anual seamănă orz, iar pe parcursul anilor 2012 – 2013 a recoltat 1800 kg. Astfel că, prin acțiunile abuzive aceștia îi creează obstacole în folosirea dreptului de proprietate și în obținerea fructului de pe bunul imobil sau generarea valorificării acestuia, cauzându-i un prejudiciu sub forma venitului ratat.

Corjan Grigore a invocat că de pe suprafața de 0,20 ha pe parcursul anilor 2012 – 2013, putea obține 1305 kg, iar de pe suprafața de 0,15 ha – 1015 kg, în total 2320 kg.

Consideră că prejudiciul cauzat de Hachi Tudor constituie 4 257 lei, iar prejudiciul cauzat de Botnari Marina constituie 3 303 lei.

La 21 octombrie 2014, Hachi Tudor și Botnari Mariana au depus cerere reconvențională împotriva lui Corjan Grigore și Primăria satului Pitușca raionul Călărași, intervenient accesoriu OCT Călărași, filiala ÎS „Cadastru”, prin care au solicitat declararea nulă a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren eliberat de Primăria satului Pitușca, raionul Călărași, la 17 februarie 2010, pe numele lui Corjan Grigore și radierea din Registrul bunurilor imobile a OCT Călărași, filiala ÎS „Cadastru” a înregistrării la 25 decembrie 2010, a dreptului de proprietate asupra sectorului de teren agricol cu suprafața de 0,97 ha, cu nr. 2534113401, pe numele lui Corjan Grigore și a înregistrării din Registrul cadastral al deținătorului de terenuri al Primăriei satului Pitușca, raionul Călărași sub nr. 228, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii reconvenționale Hachi Tudor și Botnari Mariana au indicat că, dețin legal terenurile la care nejustificat pretinde Corjan Grigore, deoarece dânsii și defunctul, Botnari Isidor, au fost împrumutăriți cu terenuri agricole cote echivalente de teren la 14 decembrie 2001, iar Corjan Grigore în anul 2010.

Corjan Grigore nu figurează în lista persoanelor care au avut dreptul la cotă echivalentă de teren pe teritoriul Primăriei satului Pitușca, raionul Călărași și consideră că, în urma unei erori admise de persoanele responsabile ale Primăriei și Consiliului satului Pitușca, raionul Călărași, a fost perfectat și eliberat la 17 februarie 2010 titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren pe numele lui Corjan Grigore, care conține date denaturate, necorespunzătoare realității. Titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren, este vădit ilegal și absolut neîntemeiat.

Prin hotărârea din 22 septembrie 2016 a Judecătoriei Călărași cererea de chemare în judecată depusă de Corjan Grigore a fost respinsă.

Cererea reconvențională depusă de Hachi Tudor și Botnari Mariana a fost admisă.

S-a anulat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren eliberat la 17 februarie 2010, pe numele lui Corjan Grigore, privind atribuirea în proprietate a sectorului de teren agricol cu suprafața de 0,97 ha cu nr. cadastral 2534113401, trecut în Registrul cadastral al deținătorului de terenuri a Primăriei satului Pitușca, raionul Călărași sub nr. 228 și înregistrat la OCT Călărași, filiala ÎS „Cadastru” la 25 decembrie 2010.

S-a radiat din Registrul bunurilor imobile a OCT Călărași, filiala ÎS „Cadastru” înregistrarea din 25 decembrie 2010 a dreptului de proprietate asupra sectorului de teren agricol cu suprafața de 0,97 ha, cu nr. cadastral 2534113401 pe numele lui Corjan Grigore și înregistrarea din Registrul cadastral al deținătorului de terenuri al Primăriei satului Pitușca, raionul Călărași sub nr. 228.

Prin decizia din 27 aprilie 2017 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Corjan Grigore și menținută hotărârea din 22 septembrie 2016 a Judecătoriei Călărași.

Prin decizia din 20 decembrie 2017 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul declarat de către Corjan Grigore. S-a casat decizia din 27 aprilie 2017 a Curții de Apel Chișinău și s-a remis cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

Prin decizia din 20 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de către Corjan Grigore. S-a casat hotărârea din 22 septembrie 2016 a Judecătoriei Călărași și s-a pronunțat o hotărâre nouă prin care:

Cererea de chemare în judecată depusă de Corjan Grigore și cererea reconvențională depusă de Hachi Tudor și Botnari Mariana, s-au respins ca fiind neîntemeiate.

Pentru a decide astfel, instanța a constatat că potrivit extrasului din Registrul bunurilor imobile bunul imobil-teren cu nr. cadastral 2534113401 are 0,97 ha și aparține cu drept de proprietate lui Corjan Grigore, în baza titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 2534113401 din 17 februarie 2010.

Titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren, eliberat lui Corjan Grigore în baza deciziei nr. 14/9 din 29 octombrie 1993, care nu a fost contestată și/sau anulată la momentul examinării cauzei, produce efecte juridice și reprezintă un act valabil emis de autoritatea publică locală, Primăria satului Pitușca, raionul Călărași, unica care deține dreptul de dispoziție asupra terenurilor ce-i aparțin, adoptat în temeiul Legii și conferă lui Corjan Grigore, dreptul de proprietate asupra terenului agricol din extravilan.

Potrivit planului din titlurile de autentificare a dreptului deținătorului de teren, terenul cu numărul cadastral 2534113290 ce aparține cu drept de proprietate lui Hachi Tudor și terenul cu numărul cadastral 2534113286 ce aparține cu drept de proprietate Marinei Botnari, este constatat faptul că nu sunt adiacente cu terenul cu numărul cadastral 2534113401 ce aparține lui Corjan Grigore.

Cu referire la acțiunea reconvențională instanța a constatat că terenurile lui Hachi Tudor și Botnari Marina nu sunt adiacente terenului cu nr. cadastral 2534113401, ce aparține cu drept de proprietate lui Corjan Grigore, fapt confirmat și prin dosarele cadastrale examinate în cadrul ședinței de apel, precum și prin informația prezentată de către specialistul principal pentru RRPF, Scutari Ecaterina, care a indicat că terenul cu numărul cadastral 2534113.401 care aparține lui Corjan Grigore a fost rezerva Primăriei satului Pitușca și se regăsește în listele inițiale, listele cetașilor cu drept de proprietate la nr.228, iar titlul a fost eliberat în baza deciziei nr.14/9 din 29 octombrie 1993, în anul 2010, ceea ce nu contrazice legislației în vigoare.

La 22 martie 2019, Corjan Grigore a declarat recurs împotriva deciziei din 20 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 22 septembrie 2016 a Judecătoriei Călărași, solicitând casarea hotărârilor în partea respingerii acțiunii inițiale și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii înaintate de Corjan Grigore. În rest menținerea decizia instanței de apel.

În motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu soluția instanței de apel în partea respingerii acțiunii inițiale este neîntemeiată. Examinând apelul instanța nu a dat apreciere înscrisurilor anexate la cererea de chemare în judecată.

Prin răspunsul Primăriei Pitușca, r-nul Călărași se confirmă că pârâții au ocupat o parte din terenul său samavolnic, iar aceștia nu au negat faptul că prelucrau pământul, pe care îl consideră a lor.

Recurentul consideră că decizia instanței de apel nu este suficient de motivată și nu dă răspuns la toate argumentele invocate la judecarea cauzei în fond. Ca urmare, instanța a încălcat dreptul al un proces echitabil.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 20 decembrie 2018.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit scrisorii de ieșire nr.754, instanța de apel a expediat participanților la proces, copia deciziei motivate la 23 ianuarie 2019.

Recurentul a indicat că a recepționat-o la 27 ianuarie 2019.

Cererea de recurs a fost declarată la 22 martie 2019, respectiv în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau

alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încalcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Potrivit art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Corjan Grigore, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Corjan Grigore.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală

Svetlana Filincova

Dumitru Mardari